

Cena numeru
120 mk.

Cena prenumeraty
w Łodzi
Miesięcznie mk. 2500
Z przes. poczt.
Miesięcznie „ 3000
poza Łodzią egz. 150
Konto Pocztow. Kasy
Oszczęd. 60594.
Należność pocztowa
opłacona ryczałtem.

Redakcja i Adm.

w ŁODZI
Al. Kościuszki 41.
TELEFON 28.

Łódź.

ROZWOJ

DZIENNIK POLITYCZNY SPOŁECZNY I LITERACKI

Czwartek, dnia 7 grudnia 1922 r.

LOS Y

do kl. II nadeszły, zamienić można w administracji „Rozwoju“ (5030K1)

WIADOMOŚCI POLITYCZNE

Opracowanie regulaminu senackiego.

(wp) Na posiedzeniu komisji regulami nowej Senatu rozważano poszczególne artykuły projektu regulaminu senackiego.

Uchwalono pierwszych 8 artykułów M. in. że językiem urzędowym obrad, zarówno w komisjach, jak i na plenum Senatu, jest język polski i że żaden inny język nie dopuszczamy do dyskusji. Przedstawiciele mniejszości narodowych w komisji nie oponowali przeciwko ko temu artykułowi.

Przyjęto również zasadę zwykłej większości przy wyborach prezydium Senatu, wbrew głosom senatorów żydowskich, którzy domagali się uchwalenia zasady proporcjonalności. Przedstawiciele P. P. S. i Wyzwolenia wstrzymali się w tej sprawie od głosowania. (7)

8. min. spr. wewn. Wojciechowski kandydat Lewicy na prezydenta Polski.

(wp) Stosunek PSL. Piast do kandydatury Trąpczyńskiego na prezydenta Rzeczypospolitej nie jest jeszcze ustalony. Ugrupowania lewicowe, oraz niektórzy członkowie Piasta popierają kandydaturę b. ministra spraw wewnętrznych Wojciechowskiego.

Ostateczne porozumienie w tej sprawie jeszcze nie nastąpiło.

Narady stronnictw w sprawie kandydatury prezydenta

(wp) Dziś po poł. odbywać się będą narady większości stronnictw sejmowych, w celu ustalenia ich stanowiska w sprawie kandydatury na prezydenta Rzeczypospolitej.

Umowa handlowa Polski z Japonią

(wp) Pertraktacje w sprawie zawarcia umowy handlowej polsko-japońskiej są już ukończone.

Podpisanie umowy nastąpi 7 bm. o godz. 2 po południu. W imieniu rządu polskiego umowę podpiszą ministrowie Narutowicz i Strassburger, zaś w imieniu rządu japońskiego poseł Kawakami.

Umowa handlowa z Węgrami

(wp) Akcja, mająca na celu opracowanie umowy handlowej polsko-węgierskiej, posuwała się w ostatnim czasie naprzód. W niedalekiej przyszłości oczekiwać należy przybycia do Warszawy delegacji węgierskiej.

Układ Polsko Hiszpański

(wp) Ministerstwo przemysłu i handlu opracowuje obecnie projekt układu polsko-hiszpańskiego.

Strona hiszpańska w rokowaniach tych

PRZETARG USTNY

dnia 11 grudnia 1922 r. o godzinie 10-ej w Łodzi ul. Emilji 10, ogłasza „Demat“ na materiały z demobilu wojskowego. Szczegóły w afiszach, informacje i przepustki ul. Emilji 10.

4097a2

Obiady	Codziennie koncert od godz. 7 i pół wieczór.	Kolacje
Kolacje à la carte	Restauracja Pierwszorzędna Moniuszki № 5. Bufet obfite zaopatrzone. Kuchnia wykwintną. Obiady smaczne, Z poważaniem B. Wiśniewski.	Kolacje à la carte
Kolacje	W niedzielę i czwartki flaki.	Obiady

(4000d5)

Jeszcze dwie katastrofy kolejowe

TYM RAZEM STAŁO SIĘ TO NA DWORCU GŁÓWNYM W WARSZAWIE.

*) Dziś dworzec główny w Warszawie był widownią dwóch katastrof kolejowych.

Pierwsza wydarzyła się o godz. 7 rano wskutek zderzenia parowozu dyrekcyj wileńskiej który uderzył w jeden z wagonów odchodzącego pociągu łódzkiego. Rezultatem tego zderzenia było wykolejenie i przewrócenie wagonu osobowego, zapelnionego pasażerami. Ofiar w ludziach po za kilku potluczonymi, nie było. Skutkiem katastrofy do południa z dworca głównego nie odchodziły żadne pociągi.

Druga katastrofa wydarzyła się skutkiem parowozu manewrującego o wagony towarowe, przyczem dwa wagony spadły z nasypu

Skutkiem zatarasowania torów, wjazd na dworzec główny został utrudniony.

Liczba poszwankowanych, którym felczer ambulatorjum kolejowego udzielił pomocy, jest następująca: Karol Szafirstein, Dzika 13, Maurycy Weisskopf z Częstochowy, Ludwik Cygantritte, Krucza 12, Ludwik Małczyński, Chmielna 104, Marja Wróblewska z Łodzi, Adam Piaciński, Hoża 62.

Skutkiem powyższych katastrof pociąg osobowy, który miał przyjść o 10 m. 15 przyszedł o godz. 7 wieczór, a pociąg łódzki wychodzący do Warszawy o 4 m. 20 nie wyszedł wcale. (7)

reprezentowaną będzie przez poselstwo hiszpańskie w Warszawie

Jeszcze jeden kandydat

(wp) W ciągu dnia wczorajszego w sejmie obradowały Kluby: P. P. S., „Wyzwolenia“ i „Piasta“ Obradowano nad sytuacją polityczną w związku z wyborem prezydenta Rzeczypospolitej. Każdy z klubów narazie trzyma uchwały

swoje w tajemnicy. Do wysuwanych poprzednia nazwisk jako kandydatów na prezydenta przybywa jeszcze nazwisko gen. Sikorskiego.

Przedowski do Wilna nie jedzie.

(wp) „Przegląd Wieczorny“ zaprzecza pogłoskom, jakoby Naczelnik Państwa miał zamiar przenieść się na stały pobyt do Wilna.

O władzę duchowną na Śląsku.

ZANIEPOKOJENIE WSRÓD LUDNOSCI ŚLĄSKIEJ.

KATOWICE, 6.12 (AW) W województwie śląskim, a szczególnie w jego części cieszyńskiej, powstało zaniepokojenie z powodu treści znanego listu nuncjusza papieskiego do ministerstwa spraw zagranicznych.

W liście tym w związku z zawiadomieniem rządu polskiego o terminie objęcia urzędowania przez ks. Hlonda, mówi się tylko o Górnym Śląsku, natomiast niema wzmianki o Śląsku Cieszyńskim. Opinia obawia się, że

Śląsk Cieszyński ma nadal pozostać pod władzą biskupa wrocławskiego. Niejednokrotnie zarówno duchowieństwo, jak i ludność cieszyńska, apelowały o odłączenie Cieszyna od diecezji wrocławskiej. Żywić przeto należy nadzieję, że rząd polski dołoży wszelkich starań, aby sprawowanie władzy duchowej, ks. administratora rozszerzyć także na cieszyńską część województwa. (8)

Sprawa cieśnin

STANOWISKA ANGLJI PRAWDOPODOBNIENIE ODNIESIE ZWYCIĘSTWO.

WIEN, 6.12 (AW) Jak donoszą z Lozanny stanowisko Anglii w sprawie cieśnin odniesie zwycięstwo.

Wytyczne Anglii straszczały się do zupełnej swobody przejazdu przez cieśniny, jakoteż przez Bosfor na okrętach handlowych; dalej demilitaryzacja wybrzeża, wreszcie powołanie do życia międzynarodowej komisji kontrolnej, a więc umiędzynarodowienie cieśnin.

Rosja sowiecka trwa przy swoich żądaniach, aby cieśniny zostały zamknięte wyłącznie dla okrętów wojennych, jakie stanowisko

w tej sprawie zajmie delegacja turecka, nie można jeszcze przewidzieć.

Sojusznicy, w celu przeforsowania projektu angielskiego, zamierzają podobno zaofiarować Turcji przewodnictwo w komisji międzynarodowej, co ze strony Turcji miałyby się spotkać z uznaniem.

Przypuszczają, że Turcja tylko dlatego, aby nie zagrozić sobie drogi do dalszych rokowań, nie przyłączyła się do żądań delegacji rosyjskiej. (8)

Stany Zjednoczone a cieśniny.

LOZANNA 6 (PAT) Delegat—obserwator amerykański Child zapozna dziś konferencję ze stanowiskiem Stanów Zjednoczonych w sprawie cieśnin. Jak się dowiaduje Havas, stanowisko to jest bardzo zbliżone do stanowiska mocarstw sojuszniczych.

LOZANNA 6 (PAT) Delegaci trzech mocarstw sojuszniczych na wczorajszej naradzie wieczornej zaakceptowali wspólny projekt rządców sojuszniczych. W projekcie tym, który został oparty na propozycji francuskiej, mocarstwa utrzymują Propozycję, zawartą w nocy z dn. 25.9, obstarując przy zasa-

dzie swobody cieśnin dla okrętów wojennych i handlowych. Mocarstwa uważają pozatem, iż swoboda żeglugi handlowej w cieśninach na Morzu Marmara i na Morzu Czarnym pociąga za sobą konieczność zapewnienia pełnej swobody również i okrętom wojennym. Komisja w skład której weszłyby przedstawiciele wielkich mocarstw, Turcji i państw, położonych nad brzegiem Morza Czarnego, sprawowałaby kontrolę nad swobodą cieśnin. Wreszcie mocarstwa obstają przy żądaniu demilitaryzacji niektórych strref, położonych w pobliżu cieśnin.

Niepowodzenie Lloyd George'a

OTZYMAŁ TO NA CO ZASŁUŻYŁ.

WIDEN 6.12 (A.W.) „Neue Freie Presse“ donosi z Londynu, że wczoraj Lloyd George po raz pierwszy przemawiał w izbie niższej jako poseł. Zajmował się on przeważnie kwestią bezrobocia. Mowę jego przerywali bezustannie członkowie stronnictwa robotniczego,

zaś kiedy Lloyd George wzywał rząd do natychmiastowych zarządzeń przeciw bezrobociu, jeden z posłów robotniczych zawołał ironicznie: „Czemu pan, będąc prezydentem ministrów, nie przeprowadził sam tych zarządzeń“. (7)

Z wolnej Irlandji.

KRÓL ANGIELSKI PODPISUJE

KONSTYTUCJĘ IRLANZKA.

LONDYN 6 (PAT) Król podpisał dekret, wprowadzający w życie konstytucję irlandzką.

LEAFILD 6 (PAT) Mianowany gubernator wolnego państwa irlandzkiego Royley w wywiadzie z przedstawicielem „Evening News“ oświadczył, iż pierwszym jego pragnie-

niem będzie przywrócenie przyjaznych stosunków między Anglią a Irlandją, Zdaniem Hoyley'ego wśród ludności irlandzkiej jest zaledwie 1 procent tych, którzy są przeciwni uchwalonej obecnie konstytucji. Znikomy odłam ludności jest jednak tak bardzo groźny, ponieważ rozporządza bronią i municją.

TELEFONEM Z WARSZAWY

ZNOWU WYWÓZ ŻYWNOSCI?

*) W Komitecie ekonomicznym Rady ministrów rozważana jest obecnie sprawa polityki eksportowej rządu. Według informacji „Przeglądu Wieczornego“ pogłoski o zamiarze nowego wywozu zagranicę większej ilości zboża i nierogacizny są nieprawdziwe. Sprawa wywozu będzie zdecydowana przez przyszły rząd.

ZAWIESZENIE KOMUNIKACJI LOTNICZEJ.

*) Ze względów atmosferycznych została wstrzymana od dnia dzisiejszego komunikacja lotnicza pomiędzy Gdańskiem, Warszawą a Lwowem. O wznowieniu komunikacji powiadomi się w stosownym czasie.

ECHA ZGONU WOJEWODY RYMERA.

*) Tymczasowe pełnienie obowiązków zmarłego katowickiego wojewody Rymera powierzone zostało wice-wojewodzie Żorawskiemu. Następcę zmarłego wojewody, naznaczy dopiero nowy gabinet.

W porządku weźmie udział w ramieniu rządu minister pracy Darowski. Na trumnie zmarłego wojewody złożono wieniec z napisem: „Pierwszemu wojewodzie śląskiemu Rymerowi — rząd Rzeczypospolitej“.

Z OSTATNIEJ CHWILI

PROCES ŚWIĘTOJURSKI

LWOW 6.12 (A.W.) Na wczorajszej rozprawie przeciw komunistom przesłuchano ostatnich 6 oskarżonych.

Dziś przesłuchano świadków w celu stwierdzenia okoliczności, że najwybitniejsi z oskarżonych komunistów zgromadzili się bardzo często w mieszkaniu Grosserowej, gdzie odbywali posiedzenia.

Trybunał na wniosek obrony postanowił dopuścić kilku świadków z Warszawy i z Wilna dla stwierdzenia, w jaki sposób oskarżony Cichowski zachowywał się w czasie piastowania urzędu w Bolszewji w stosunku do Polaków. (7)

Z SEJMU ŚLĄSKIEGO.

KATOWICE 6.12. (AW) Na początku dzisiejszego posiedzenia sejmowego, marszałek poświęcił gorąco wspomnienie pośmiertne św. pam. wojewodzie Rymerowi, zapraszając posłów na pogrzeb, który się odbędzie jutro, t. j. w czwartek po południu.

Po przerwie przystąpiono odrazu do kilku nagłych wniosków, odkładając właściwy porządek dzienny do następnego posiedzenia. Wnioski przeszły prawie bez dyskusji.

Na tem zamknięto dzisiejsze posiedzenie. Następane odbędzie się we wtorek.

ROCZNICA NIEPODLEGŁOŚCI FINLANDZKIEJ.

HELSINGFORS 6.12. (AW) 6 b. m. przypada piąta rocznica proklamacji niepodległości Finlandji.

Miasto udekorowano flagami. W południe dano szereg salw armatnich. O pierwszej odbyło się uroczyste nabożeństwo w katedrze, na którym byli obecni prezydent republiki, rząd, sejm i korpus dyplomatyczny. Po południu przyjmował minister spraw zagranicznych życzenia od przedstawicieli państw obcych. Wieczorem odbyło się wielkie przyjęcie u prezydenta republiki.

Dzień ten świętują w całej Finlandji. Fabryki nieczynne, sklepy zamknięte.

KS. ANDRZEJ NA WYGNANIU.

PARYŻ (PAT) „Le Matin“ donosi z Malty, że książę Andrzej grecki i księżna Alicja przybyli na wyspę, poczem udali się na Korfu.

Kupujcie pożyczkę złotą!

Divide et impera!

Stara i znana to zasada postępowania, pisze „Słowo Lubelskie”. Wedle niej trzeba przede wszystkim dążyć do nieporozumienia, czy to poszczególnych narodów, jak to miało miejsce w Austrii, czy też partji, aby potem móc łatwiej rozkazywać. W ten sposób wielkorządcy austriaccy starali się pokłócić między sobą Czechów, Polaków, Rusinów, Węgrów, Słowaków, Niemców — słowem tę całą mozaikę narodów, zamieszkujących Austrię, aby potem wykorzystywać spory dla siebie, wygrywać jedne narody przeciwko drugim dla przeprowadzenia swoich planów.

U nas znaczenie solidarności zostało uwidocznione w przysłowiu: „zgoda buduje, nie zgoda rujnuje”. To przysłowie jednak niestety nie znalazło zastosowania w naszym życiu państwowym, okresu przedrozbiorowego, utworzyło się bowiem inne jemu wprost przeciwne odtwarzające nastroje u nas panujące a mianowicie: Gdzie dwóch Polaków, tam trzy zdania.

Zdawało się jednak, że z chwilą odzyskania niepodległości, wszystko zmieni się na lepsze, że zatryumfuje solidarna praca wszystkich warstw narodu zespolonych w jednym wielkim wysiłku prawdziwej budowy podwalin gmachu odrodzonej państwowości. Jednak obok złych tradycji doby przedrozbiorowej, wkradły się u nas również metody postępowania rządów w byłej Austrii, a zatem i zasada: „divide et impera” — pokłóć i rozkazywać! Tej zasadzie w całym swym dotychczasowym postępowaniu widocznie hołdował Belweder, wprowadzając ją w czyn z całą świadomością, wygrywając jedne partie przeciwko drugiej, byle tylko urzeczywistnić swe ambitne plany, byle tylko móc rozkazywać, a że pokłócenie wszystkich partji przyczyniało się do wywołania rozróżnienia i zamętu wewnątrz kraju, co było tylko na rękę zdecydowanym wrogom Polski — to nie Belweder nie obchodziło. Ze tak było, o tem nie potrzebujemy chyba mówić, o tem wymownie świadczą 4 lata ubiegłych rządów lewicy, z ramienia której sprawował władzę naczelnika państwa, p. Piłsudski.

Wogóle wszystkie metody zbutwiałej biurokracji austriackiego tego państwa, które tak hojnie przenoszono, niestety, na grunt odradzającej się państwowości polskiej, wydały bardzo ujemne wyniki, wszakże trzymanie się zasady „divide et impera”, i to świadome, było formalną prowokacją w stosunku do żywotnych spraw narodu polskiego, a te czynniki, które podobne postępowanie tolerowały, mają na swem sumieniu bardzo ciężką odpowiedzialność wobec narodu i sądu historii, której wyrok będzie nieubłagany. U nas powinna obowiązywać jedna zasada, która musi być sztandarem dla każdego pracownika na niwie ojczystej, dla każdego politycy, a tą zasadą jest Polska dla Polaków, rządzona przez Polaków, na podstawie sprawiedliwości,ładu i praworządności.

Powyższa zasada musi stać się nareszcie punktem wyjścia dla prac wszystkich stronnictw, o ile istotnie głównym ich celem jest dobro państwa polskiego. (2)

NOWY KALIF.

Od 1517 r. po raz pierwszy odbyła się znów w Konstantynopolu uroczystość inwestytury nowego kalifa, nie będącego jednocześnie sułtanem Turcji.

Nowy władca duchowy mahometan, Abdul Medzyd Efiendi, wybrany przez tureckie zgromadzenie narodowe w Angorze 148 głosami na 162 głosujących, urodził się 30 maja 1868 roku jako syn sułtana Abula Azis i jednej z małych żenek jego, czerkieski.

Podjezwany zawsze przez cierpiącego na manję prześladowczą ojca o knucie spisków przeciwko niemu, wiódł żywot odosobniony w pałacu swym na azjatyckim brzegu Bosforu, strzeżony pilnie przez strażę sułtańską. W więzieniu tem jednak zdołał nabyć szerokie wykształcenie oddając się przytem z zapałem sztukom pięknym, a zwłaszcza muzyce i malarstwu, w których celuje.

Dopiero rewolucja młodoturecka uwolniła go w 1908 r. z tego więzienia, nie brał jednak udziału w życiu politycznym, strzeżony pod tym względem przez partję Jedności i Postępu (młodoturków). Dopiero po wojnie zaczął brać udział w życiu publicznym i odrazu stanął po stronie kemalistów, a nawet zamierzał udać się do Angory, w czem jednak przeszkodził mu rząd konstantynopolski.

Inwestytura nowego kalifa odbyła się z wielką okazałością dnia 23 listopada w pałacu Topkapu, gdzie przechowane są największe relikwie mahometan: turban, sandały, szczątki płaszcza, pierścień i nieco włosów z brody proroka! Nie będąc jednak sułtanem, Abdul Medzyd nie udał się z tamąd do meczetu Ejub, aby opasać się tam mieczem Osmana, będącym oznaką władzy świeckiej kalifa, lecz do meczetu Wiry dla odbycia tam pierwszego selamiku, po czem wrócił powozem, zaprzężonym w cztery konie z forysiami i otoczony eskortą wojskową, do pałacu Dolma Bagdże, w którym zamieszkał.

W uroczystości inwestytury nie uczestniczyli przedstawiciele urzędowi mocarstw, to też uwagę powszechną zwracał na siebie delegat Stolicy Apostolskiej, oraz grono oficerów francuskich.

W chwili wkroczenia kalifa do Wiry rozległa się salwa 101 strzałów działowych, ogromne zaś tłumy mahometan witały przejeżdżającego kalifa owacyjnie.

Co się tyczy sułtana, to po detronizacji Mahmeda VI, tureckie zgromadzenie narodowe w Angorze nie ustaliło jeszcze, jaką formę rządu będzie miało w przyszłości państwo tureckie. (7)

Ze zjazdu monarchistów rosyjskich w Wiesbaden.

(o) Uchwały zjazdu wiesbadeńskiego są trzymane w tajemnicy. Jednakże niektórym organom prasy udało się zacerpnąć trochę wiadomości z przebiegu obrad.

Okazuje się, że na zjeździe znajdowali się przedstawiciele wszystkich kierunków monarchizmu rosyjskiego.

Pretendentami do tronu rosyjskiego są nadal: b. wielki książę Mikołaj Mikołajewicz, ks. Cyryl Włodzimierzowicz i Michał Aleksan-

drowicz.

Znajdujący się na zjeździe „minister dworu” ks. Cyryl — ks. Golcyn i hr. Woronowa-Daszkowa zaprotestowali przeciwko ogłoszeniu pamiętników Anny Wyrubowej, które w dużym stopniu kompromitują b. wielkiego księcia.

Jedna z uczestniczek zjazdu — ks. Orłowa — oświadczyła na cele ruchu monarchistycznego znaczną sumę pieniędzy. (2)

Ostatnia stawka Petruszewicza

(o) Z zebranego dotychczas we wszystkich powiatach Małopolski Wschodniej materiału śledczego wynika niezbicie, że akcja podpaleni, mordów i rabunków, kierowana była przez samozwańczy t. zw. rząd Petruszewicza, a celem jej było odstraszenie ludności od udziału w wyborach do obu Izb prawodawczych. Do spisku należeli akademicy ukraińscy, b. oficerowie ukraińscy i wielu prowodyrów włościańskich. Wielka ich część przybyła z Ukrainy Sowieckiej nie bez wiedzy rządu sowieckiego, przedzierając się przez Zbrucz.

Była to, zdaje się, ostatnia stawka Petruszewicza, na całej linii przegrana. Wybory, jak wiadomo, odbyły się spokojnie, Ukraińcy wzięli w nich udział, grasujące bandy rozpędzo-

no, a ujętych przewódców ukarano śmiercią. Surowe wyroki sądowe zrobiły swoje. Z провинції donoszą, że ludność ruska rada widzi stanowisko Rządu, dzięki której zapanował po wsiach ład i spokój.

Może wreszcie teraz nastąpi otrzeźwienie, a zapowiedziany powrót metropolity Szeptyckiego do kraju przyniesie zmianę w dotychczasowej taktyce ukraińskiej. Metropolita Szeptycki ma prawie rozstrzygający wpływ w polityce ukraińskiej. Przy dobrych chęciach mógłby zjawić się w skołatanym kraju z oliwną różdżką pokoju. Nie można jednak przewidzieć, czy chcący wrócić do kraju metropolita Szeptycki nie przywiezie z sobą zarzewia nowych jarzeń.

Nowy kongres Stanów Zjednoczonych

(c) Nowy kongres Stanów Zjednoczonych, którego sesja rozpocznie się w marcu roku przyszłego przedstawia się pod względem partyjnym w następujący sposób: w Senacie zasiada 53 republikanów, 42 demokratów i jeden przedstawiciel stronnictwa farmerów Izba reprezentantów składa się z 225 republikanów, 207 demokratów, jednego socjalisty, jednego niezależnego i jednego farmera. Większość republikańska jest tedy bardzo mała i wpływ demokratów na obydwie Izby da się odczuć.

Zresztą, w opinii publicznej Ameryki panuje przekonanie, że wynik wyborów w niczem nie zmieni polityki zagranicznej rządu.

Spoleczeństwo amerykańskie jest przede wszystkim zainteresowane zagadnieniami wewnętrznymi, Partja republikanów została pobita nie dlatego, że kraj zmienił swoje stanowisko w sprawach polityki zagranicznej, lecz dlatego, że stronnictwo to nie umiało załatwić najpilniejszych spraw wewnętrznych.

Co mówi odezwa T-wa „Rozwój”

Tow. „Rozwój” w Łodzi wydało w związku z obecną sytuacją odezwę, w której na zasa dzie skrupulatnie zebranych danych zwraca uwagę na groźbę niebezpieczeństwa żydowskiego dla Polski.

Między innymi wskazano w odezwie, że z 15,783,682 w świecie, a 11,474,668 żydów w Europie, 4,100,000 mieszka w Polsce. Jest to 5 razy większa ilość żydów, niż w Palestynie.

Żydzi mają w swoich rękach 70 proc. handlu, 86 proc. przemysłu i 52 proc. rzemiosła polskiego. W miastach polskich żyje o 750,000 więcej żydów, niż Polaków. Ponadto żydzi w znacznym stopniu opanowali polską politykę (kierownictwo partij lewicowych), dyplomację (Siehmani Szarota, Aschkenazy) i mają olbrzymi procent wśród słuchaczy wyższych uczelni. Prócz tego 80 proc. złota w Polsce jest w żydowskich rękach.

Wspomniałszy o roli żydów w czasie najazdu bolszewickiego i skreśliwszy dzieje do tychczasowej oraz plany dalszej pracy „Rozwoju”, odezwa nawołuje do skupiania się polskich patriotów pod hasłami: „Swoją do swego po swoje” i „W jedności Siła”. (4)

W obronie narodu.

Obywatele!

Niema dziś w świecie cywilizowanym państwa, któreby nie posiadało warsztatu pracy chemicznej, badającego właściwości niezliczonych gazów trujących i wytwarzającego środki zaradcze dla przeciwdziałania skutkom strasliwym. Nasi najbliżsi sąsiedzi rozporządzają już olbrzymim aparatem naukowym na usługach walki gazowej. Wyprzedzili nas w organizacji i osiągnęli zastraszającą przewagę nad nami.

Spółeczeństwo polskie zrozumiało już do-

nosłość inicjatywy podjętej.

Zrozumiało, że stoimy w obliczu wprost przeraźliwego niebezpieczeństwa.

Zrozumiało, że w razie wojny byłibyśmy prawie zupełnie bezbronni.

Zrozumiało, że całe wielotysięczne miasta mogłyby w ciągu jednej godziny zamienić się w cmentarze olbrzymie.

I zrozumiało, że wobec trudnych niesłychanie warunków, w których znajduje się skarb Rzeczypospolitej, musi samo własną ofiarą ratować Ojczyznę i siebie.

Tak czynią wszystkie narody. W chwilach ciężkich ogół patriotyczny nie skąpi nigdy pomocy swym rządowi, aby wzmocnić siłę obronną armii i państwa.

Z wiarą i miłością w służbie Ojczyzny rozpoczynamy tę pracę. — Abyśmy jednak nie ustali w drodze, odwołujemy się raz jeszcze do społeczeństwa z prośbą o dalsze ofiary.

Niech każde miasto zawiąże niezwłocznie komitet miejscowy. — Niech każde stowarzyszenie, każda korporacja, każda instytucja finansowa i każdy dom polski składa swe ofiary.

Niech każda rodzina, świadoma grożącego niebezpieczeństwa w muruje choć jedną cegielkę do gmachu, który ma być tarczą dla państwa, tarczą dla obywateli.

Niech każda redakcja otworzy osobną rubrykę składek.

Składajcie na instytut przeciw gazowej! Składajcie! Chodzi o was, o wasze żony i dzieci, chodzi o byt lub niebyt Ojczyzny.

Wszelkie ofiary należy skierować do redakcyj polskich, lub komitetów miejscowych, a stamtąd odsyłać do Biura Centralnego w Warszawie.

Adres: Komitet Obrony Przeciwgazowej, Warszawa, ulica Ludna Nr. 11. Konto P. K. O. 0,5595.

Godziny biurowe: od 10 do 12.

Prezes Komitetu Obrony Przeciwgazowej, (2) Jan Zaglenczny.

JUDAICA

Konferencja żydowska w Heidelbergu.

Latem r. 1920 zwołana została za inicjatywą L. Mockina i R. Efrogina i W. J. Tiomkina w Karlsbadzie. I ogólnościowa żydowska konferencja pomocy. W połowie czerwca r. 1922 odbyła się w Heidelbergu pierwsza sesja ja rady centralnej tej konferencji.

Z chwilą powstania egzekutywy karlsbadzkiej front narodowy i demokratyczny jakoby przeciwstawił się w sprawie dobroczynności (u żydów wszelka akcja nazywa się „dobroczynną”) po raz pierwszy frontowy asymilacyjno-plutokratycznemu. Na sesję, przysłały swych przedstawicieli wszystkie kraje europejskie, nie wyłączając Polski.

Wygłoszono następujące referaty: G. Aberson (Genewa, Szwajcaria) o stosunku do różnych instytucji międzynarodowych obradujących w Genewie; I. R. Efrogin o akcji dobroczynnej w Rosji i dla Rosji; B. Lacki o przekazywaniu pieniędzy i o banku emigracyjnym;

J. M. Kohan-Bernstein o położeniu na lewym brzegu Dniestru. Przedstawiciele (niewymienieni) Polski, Litwy, Bukowiny, Czechosłowacji i Austrii mówili o sytuacji lokalnej. Co mówili — naturalnie wiadomo tylko Żydom.

Powzięto następujące rezolucje: rozszerzyć pracę w Rosji, a zwłaszcza utworzyć szereg nowych jadalni w dzielnicach głodowych; utworzyć nowy fundusz celem udzielania pożyczek emigrantom oraz przedsięwziąć szczególne środki celem wysłania emigrantów z Polski, Litwy, Rumunii, Łotwy i z innych krajów transemigracyjnych do takich krajów, gdzie obecnie jest możliwa imigracja i poczynić kroki celem jak najspieszniejszego założenia Banku Emigracyjnego; zwołać drugą ogólnościową konferencję w roku przyszłym w Warszawie.

Rezolucje tajne nie mają naturalnie z dobroczynnością nic wspólnego. (2)

O Przegląd Judaistyczny.

Otrzymujemy z prośbą o wydrukowanie komunikat następujący:

Liczba prenumeratorów, którzy zgłosili się do dn. 30. XI. nie pozwoli na wznowienie wydawnictwa od nowego roku. Mimo to, niżej podpisany wstrzymuje się jeszcze z kapitulacją przesuwając termin ostateczny subskrypcji do 24 grudnia rb.

Upór aż do znudzenia — powie niechętny czytelnik. Być może. Niżej podpisany spotkał się jednak z tyloma i tak gorącymi zapewnieniami życzliwości, uznania dla podjętych wysiłków ze strony i dawnych prenumeratorów i zgłaszających przedpłatę na nowo, że zrezygnowanie ze wznowienia wydawnictwa bez jeszcze jednej próby wydawałoby mu się prosto rzeczą niegodną.

Oto parę przykładów, aby czytelnik mógł sam osądzić:

„.....Zgłaszam dalszą swą stałą przedpłatę na 1 egzemplarz Przegl. Jud. w styczniu 1923 bez względu na wysokość podniesionej przedpłaty. Wydawnictwo Przegl. Jud. powinno rozchodzić się nie w 5,000, ale przynajmniej w 500,000 egzempl., gdyż jest ono bardzo a bardzo dla nas potrzebne. Niezależnie od zgłoszonej przedpłaty oświadczam, że na cel utworzenia funduszu prasowego „Przeglądu Judaistycznego” przeznaczam na razie skromną kwotę 3,000 mkp., które nadesię razem z przedpłatą w styczniu 1923

Wróciwszy dopiero w maju rb. z Rosji sowieckiej — pisze b. zakładnik wojenny — cał-

kowie jestem jeszcze pod wrażeniem poprostu potwornej z punktu widzenia państwowego i ohydnej z moralnej strony działalności wywrotowej żydów, zapewniających w obecnym czasie wszystkie instytucje państwowe na stanowiskach najbardziej wpływowych lub korzystnych. Oni to są wyłączni naczelnikami czczyczącymi setkami posyłających na śmierć bez sądu obywateli rosyjskich codziennie, oni są tępicielami inteligencji, tego kwiatu społeczeństwa. Pojmując cały ogrom grożącego naszej Ojczyźnie z tej strony niebezpieczeństwa i wielką doniosłość podjętej przez Sz. Pana sprawy obnażania o o niemu społeczeństw naszego proszę o zaliczenie mnie w poczet prenumerator. Przegl. Jud. i o przesłanie mi wypuszonych już numerów”

„..... jest jeszcze nadzieja, że wydawnictwo zostanie wznowione od 1 stycznia r. p., nie sądzę bowiem, aby się w Polsce nie miało znaleźć 5,000 prenumeratorów pisma tak nam koniecznego”.

„Nabrałem przekonania, iż to wydawnictwo jest nam niezbędnie potrzebne”.

Poczucie dyskrekcji nie pozwala niżej podpisanemu ogłaszać nazwisk. Przyjdzie czas, że będzie je można ujawnić. Tymczasem niżej podpisany wyraża Sz. Korespondentom serdeczną podziękę za poparcie.

Zaznaczyć należy, że wśród zgłaszających się nie brak przedstawicieli żadnej warstwy, górują jednak ci, którzy są dzisiaj najbiedniejsi. Pod względem dzielnicowym na uwagę zasługuje znaczna przewaga zgłaszających się osób z Małopolski Wschodniej. Niektórzy Korespondenci oskarżają społeczeństwo, iż „nie doceniło doniosłości wydawnictwa”. Niżej podpisany skłonny jest raczej przypisać brak poparcia nie-

dość sprężystej reklamie. Społeczeństwo, które go odłamy ze wszystkich zakątków Polski w ten sposób zareagowały nie zawiedzie. Nie zawiodą również ludzie zamożni, dla których abo nowanie pisma nie stanowi żadnego ciężaru.

Jeszcze jedno. Żydowski „Nasz Kurier” (Warszawa Nr. 312 z 19. XI.) wypisał „Przegl. Jud.” następujący nekrolog: „Mniej o jedno pismo żydożercze. Miesięcznik „Przegl. Jud.”, który wychodził w Poznaniu pod red. p. Kobylińskiego zakończył swój smutny żywot. „Przegląd” wydawany był przez rozwojowców i „naukowo” uzasadniał żydożerstwo”. Fałszywe sprostuje z łatwością każdy uczciwy i uważny czytelnik „Przeglądu”. Ciekawsza jest wzmianka w semizydowskim „Kurjerze Polskim” (Warszawa Nr. 315 z 17. XI.) „Redaktor Przegl. Jud. p. Stanisław Kobyliński ogłasza w pismach poznańskich zawiadomienie o zawieszeniu tego wydawnictwa wskutek trudności finansowych i braku poparcia”. Czytelnik wyłączny „Kurjera Polskiego” dowiaduje się w ten sposób o śmierci pisma, o którego egzystencji wcale nie wiedział. Radość aż się przelewa widocznie w obozie żydowskim. Czy tryumf uzasadniony, czy też przedczesny?

Stanisław Kobyliński
ul. Staszycy 17, Poznań.

P. S.

Sz. subskrybentów zgłaszających przedpłatę uprasza się jedynie deklarować sumy przeznaczone na fundusz prasowy i nie przysyłać pieniędzy przed wezwaniem, które będzie ogłoszone w prasie. — Kompletly dotychczas wydanych zeszytów Przegl. Jud. są jeszcze do nabycia po 2400 marek w Księgarni Sw. Wojciecha Plac Wolności. Poznań. (10)

KRONIKA

— Kalendarzyk.

Dziś: Czwartek 7 grudnia, Ambrożego
Wschód słońca g. 7 m. 27
Zachód g. 3 m. 22

— Widowiska.

Teatr miejski (Cegielniana 63)
„Ahaswer“

Filharmonja (Dzielna 20)

Teatr „Scala“ (Cegielniana 18)
„Variete“

„Casino“ (Piotrkowska 67)
„Wielka rewolucja francuska“

„Luna“ (Przejazd 1)
„Agonja Orłów“

„Odeon“ (Przejazd 2)
„Dwie sieroty“

Grand-Kino (Piotrkowska 72)
„Dziewczę z Abisynji“

„Nowości“ (Piotrkowska róg Główniej)
„Porwanie Lady Gerystock“

„Dom Ludowy“ (Przejazd 34)
„Napoleon i M-me Sans-Gené“

— Kalendarzyk historyczny.

1279 Zgon króla Bolesława V Wstydliwego.

Wiadomości bieżące

— Delegacja polska ze Śląska Cieszyńskiego

b) Ze Śląska Cieszyńskiego pod zaborem Czeskim przybyła do Łodzi delegacja ma cierzyska. Delegacja przybyła do Łodzi, jako do polskiego Manchesteru celem uzyskania darów dla dzieci polskich. Sytuacja polaków na czeskiej części Śląska Cieszyńskiego jest krytyczna tak nawet nauczycielstwo już 3 miesiące nie pobiera wynagrodzenia. Czesi za kupili większą ilość podarków, aby w ten sposób przyciągnąć dzieci polskie do szkół czeskich. Związek przemysłu włókienniczego przybywa delegacji z doraźną większą pomocą. (7)

— Odczyty o kwestji żydowskiej.

Z powodu powiększenia się niebezpieczeństwa żydowskiego, po wyborach i ogólnego ządania szerokich kół społeczeństwa polskiego w Łodzi, przyjeżdża do Łodzi znany badacz kwestji żydowskiej i autor wielu dzieł o Żydach Ks. profesor Józef Kruszyński i wygłosi cztery odczyty.

W piątek dnia 8 grudnia o godzinie 4 po południu w sali Ochronki ul. Dzielna 72 odczyt pt. „Życie a odrodzenie kraju“.

W piątek dn. 8 grudnia o godzinie 7 wieczorem w sali Targów Rzemieślniczych Al. Kosciuszki 73, odczyt pt. „Uwagi nad odżywianiem kraju“.

W sobotę dn. 9 grudnia o godzinie 7 wieczorem w sali Y.M.C.A ul. Piotrkowska 243 odczyt pt. „Nasze stanowisko a Żydzi“.

W niedzielę 10 grudnia o godzinie 4 i pół w sali „Lutni“ ul. Wacława 4 (Zarzew) odczyt pt. „Znaczenie kwestji żydowskiej w dzisiejszej Polsce, (8)

— Propaganda Pożyczki Złotej.

9 grudnia o godz. 6—ej pp. w sali Wojewódzkiej odbędzie się w 2—gim terminie zebranie Komitetu Propagandy Pożyczki Złotej. Na zebraniu są zaproszeni przedstawiciele: St. Zw. Zaw., oraz jednostki znane z pracy społecznej.

— Komitet Nies. Pomocy Młodz. Akadem.

11 grudnia o godzinie 6—ej pp. w Sali Wojewódzkiej odbędzie się zebranie Komitetu Organizacyjnego Nies. Pom. Młodz. Akadem. na Woj. Łódzkiego.

Na zebraniu, Komitet przygotowuje referat na zjazd starostów Woj. Łódz. w celu utworzenia kół powiatowych na terenie Woj. Łódzkiego. (8)

— W sprawie podatku dochopowego.

ab) Zmiana warunków ekonomicznych, zaszła wskutek drożyzny i spadku marki polskiej, wywołała między innymi powiększenie płac, powodując równocześnie coraz to wyższe ich opodatkowanie na podstawie przepisów działu II ustawy z 4 kwietnia 1922 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 232).

Doszło do tego, że pobieranie podatku od dochodów z uspożyczeń służbowych, emerytur i wynagrodzeń za najemną pracę wedle stopy procentowej, ustalonej ściśle w sposób przewidziany w art. 27 cytowanej ustawy staje się uciążliwym dla pracowników i zagraża zdolności płatniczej.

Taki stan rzeczy nie był intencją ustawodawcy.

Wobec powyższego Ministerstwo Skarbu uważa za konieczne niezwłocznie, a więc nawet przed zamierzonym znówelizowaniem ustawy z dn. 4 kwietnia 1922 r. zapobiedz niepomiernemu opodatkowaniu dochodów osiągniętych z płac i w tym celu, korzystając z uprawnień nadanych art. 112 ustawy z 16 lipca 1920 r. (Dz. U. R. P. Nr. 82, poz. 550) zarządza, co następuje:

Celem dokonaniu potrąceń przewidzianych w art. 27 ustawy z 4.4.22 r. (Dz. U. R. P. Nr. 29, poz. 232), przy wypłacie uposażeń służbowych pracownikom zarówno państwowym jak i prywatnym, poczynając od 1 grudnia 1922 r. do końca tegoż roku ustala się stopę procentową tegoż podatku w ten sposób, że w stosunku rocznym oblicza się tylko tę wysokość uposażenia, która przypadła do wypłaty w dług wysokości otrzymanej za miesiąc wrzesień br. pozostałą zaś wysokość przyjmuje się, jako wynagrodzenie jednorazowe. (8)

— Z Rady Miejskiej.

b) Dziś odbędzie się posiedzenie rady miejskiej, prawomocne bez względu na ilość obecnych radnych. Na porządku dziennym znajduje się kilkanaście spraw kilkanaście spraw pierwszorzędnej wagi. (8)

— Wybory do rady lekarskiej.

ab) 10 grudnia odbędą się wybory w Sali Wojewódzkiej (Zawadzka 11) do Izby Lekarskiej na Okręg Województwa Łódzkiego i trwać będą od godz. 8—ej rano do 9—ej wieczór. (8)

— Djety dla członków Komisji Wyborczych.

ab) Generalny Komisarz Wyborczy przesłał okólnik wszystkim Wojewodom, aby djety były policzone członkom Komisji Okręgowych w wysokości przypadających dla VI st. płac urzędników państwowych przewodniczącym zaś i członkom Komisji Obwodowych w wymiarze według VIII st. pł. dla urzędników państwowych. Djety mogą być przyznane za dzień rzeczywistej pracy tylko przy najcięższym zachowaniu warunków artykułu 28 ordynacji wyborczej Sejm tj., że przewodniczący i członkowie Komisji Wyborczych pobierają djety tylko wtedy o ile wskutek udziału w pracach wyborczych ponieśli dotkliwy uszczerbek w swym zarobku dziennym. Nie odnosi się zatem w żadnym wypadku do urzędników państwowych. Za interesowani winni składać podania na ręce przewodniczącego Komisji Wyborczej, (8)

— Z kasy chorych.

b) Wobec panujących obecnie stosunków w Kasie Chorych okręgowa komisja związków zawodowych swych przedstawicieli, jak również związku zawodowego robotników i robotnic przemysłu włókienniczego niniejszym wyciąga a rady przyboycznej. (7)

— Związek telefoniczny.

b) Do okręgowej komisji związków zawodowych został zgłoszony związek pracowników prywatnej sieci telefonicznej oddział w Łodzi. (7)

— Strajk hotelarzy zlikwidowany.

ab) Dziś odbyła się w sali Wojewódzkiej konferencja w sprawie strajku hotelarzy pod przewodnictwem p. Wice—Wojewody Łyskowskiego z udziałem Inspektora Pracy, Komisarza Rządu, Naczelnika Wydz. Walki z Lichwą z drugiej strony Zw. Właścicieli hotelowych i Zw. Zawod. pracowników hotelowych przy czym pracownikom hotelowym płacę podwyższono o 35 proc. i w tym właśnie stopniu podwyższono cenę w hotelach.

Naturalnie, że na tym strajku zrobili w pierwszym rzędzie interes hotelarze, którzy podnosząc o pewien procent pensję, o tak wysoki procent podnoszą ceny pokoi. (8)

— O apteczki podręczne w komisariatach.

We wszystkich większych miastach europejskich, nie tylko, że każdy urząd policyjny posiada apteczki podręczne, ale i każdy policjant jest zaopatrzony w najniezbędniejsze opatrunki i lekarstwa (wata, jodyna i t. p.) przy nagłych wypadkach. Komisariaty policyjne u nas niestety nie mogą zdobyć się dotychczas na podręczne apteczki. Z tego powodu, gdy zdarzy się lada drobny wypadek, jak np. zranienie się pijką podczas upadku na ulicy w nos, twarz lub rękę policja, nie mając sposobu do powstrzymania upływu krwi, wzywa do takich wypadków Pogotowia ratunkowe, które z dobrym skutkiem mogłoby w tym czasie pojechać do faktycznie ciężko chorego człowieka.

Wypadki i kradzieże

— Energiczni pijacy.

b) Przy ul. Napiórkowskiego Nr. 17 niejaki Bruno Ramisz, zam. przy ul. Napiórkowskiego 42, wraz z Ottonem Ferderem, w stanie nietrzeźwym zakłócał sposób publiczny, a Ramisz strzelał z rewolweru.

Przy pomocy policji awanturników odprohwadzono do komisariatu, gdzie podaczną rewizji stawiali czynny opór. (7)

— Zatrucie gazem.

Przy ul. 6—ego Sierpnia 12 w mieszkaniu własnym ulegli zaccadzeniu Zalewicz Stanisław wraz z żoną i 2—letnim synem. Pierwszej pomocy udzielił im lekarz pogotowia i po przyprowadzeniu tychże do przytomności pozostawił ich na miejscu. (8)

(—) Przy pracy

1) Przy ul. Piotrkowskiej 71 spadł z rusztowania robotnik Milczarek skutkiem czego uległ ogólnemu potłuczeniu ciała. Wezwane na miejsce wypadku pogotowie ratunkowe po udzieleniu nieszczęśliwemu pomocy lekarskiej odwiezło go do miejsca zamieszkania.

W fabryce Hoffrichtera Karola przy ul. Kątnej 13 robotnik tejże fabryki Hugon Job przy odcinaniu stali uległ okaleczeniu prawej ręki. (10)

(—) Oszustwo.

1) Do V Kom. P. P. zgłosiła się Ziomek Lucyna i zameldowała iż nieznaną jej z nazwiska kobieta sprzedała jej paczkę rzekomo z towarami za 24 tys. mk. w której po rozpakowaniu okazała się słoma. Dnia 5 b. m. poszkodowana spotkała oszustkę przy ul. Nowomiejskiej którą sprowadzono do komisariatu i ustalono iż jest to niejaka Dworowska Józefa. Pomysłową oszustkę pociągnięto do odpowiedzialności karnej. (10)

— Schwytywanie włamywaczy.

b) Jak już donosiliśmy kilka dni temu dokonano w Zduńskiej Woli kradzieży włamaniem do kasy ogniotrwałej, z której złodzieje zabrali większą ilość pieniędzy i biżuterję. Otóż wczoraj na stacji Łódź—Kaliska policja zatrzymała 2 podejrzanych osobników, a mianowicie Walerjana Kacperskiego (Franciszkańska

52) i Józefa Orłowskiego (Drewnowska 83) do Rakowski. Przy aresztowanych znaleziono nożyce, służące do przecinania krat.

Podczas badania włamywacze przyznali się do rozbicia kasy w Zduńskiej Woli. Aresztowanych przesłano do urzędu śledczego. (7)

Teatr i muzyka

— Teatr Miejski.

Dziś w czwartek powtórzenie premiery „Anaswera”, która na wczorajszym przedstawięniu doznała nader życzliwego przyjęcia.

Sztuka ma zapewnione powodzenie. (7)

— Dzisiejszy koncert Hermana Jadlowkera.

Dziś o godz 8-ej wiecz. w sali Filharmonji odbędzie się zapowiedziany koncert tenora Opéry berlińskiej p. Hermana Jadlowkera. Koncert tego znakomitego artysty wywołał zainteresowanie i sala Filharmonji będzie bez wątpienia wypełniona. Przy fortepianie dyr. dyr. Teodor Ryder. (7)

— Poranki literackie Teatru Miejskiego.

Kierownictwo Teatru Miejskiego zamierza urządzać co drugą niedzielę poranki literackie złożone z prelekcji wybitnych literatów, i recytacji artystów teatru. Cykl poranków zainauguruje dn. 10 grudnia o g. w poł. uroczysta akademja ku uczczeniu piętnastej rocznicy śmierci Stanisława Wyspiańskiego.

Na program złożą się recytacje wyjątków z utworów lirycznych, raspedów i dramatów wielkiego artysty—wieszcza oraz prelekcja poety Józefa Wittlina, kierownika literackiego teatru. Udział w recytacji przyjmą: dyr. Barwiński p. Leonja Barwińska, p. Jerzy Szyndler i Gwi

do Rakowski.

Blizsze szczegóły podane będą później 9

- Komunikaty

— Teatr dla dzieci.

Jutro i pojutrze o g. 4 po poł. dzieci Łódzkie będą miały w „Scali” okazję do oglądania jednej z najcudniejszych, jakie zostały napisane dla milusińskich. „Czarodziejska fajarka baśni 3—aktowa Janiny Porazińskiej jest tym uwiorem, w którym niezwykle fascynująca treść zastosowana umiejętnie do poziomu umysłów bobusiów i innych milusińskich łączy się ze wspaniałą, niezwykłe efektowną wystawą. W baśni tej humor i smutek, taniec i deklamacja tworzą harmonijną całość. Jeśli dodamy że wykonawcami są najlepsi aktorzy warszawscy z Halszką Grimali—Zbierzychowską i Eugenjuszem Magnuszewskim na czele, że w przedstawieniach przyjmuje zarówno udział balet opery warszawskiej, jak i specjalny balet dziecięcy, to wątpić nie należy, że nie będzie w Łodzi takich rodziców, którzyby nie zaprowadzili swych dzieci jutro i pojutrze do teatru „Scala”

(8) 5030—1

— Ostrzeżenie Właściciel Nieruchomości. i

Zarząd Stowarzyszenia Właściciel Nieruchomości m. Łodzi prosi P. p. właścicieli domów o ostrzeżenie P. p. lokatorów w sprawie należytego utrzymywania kuchni, wygod i wygodzie wszystkich pomieszczeń w których prze prowadzone są rury wodociągowe, zlewowe i klozetowe w stanie chroniącym od zamrażenia z wyjaśnieniem tymże, że w przeciwnym razie za skutki wynikłe z zaniedbania tego obowiązku, więc za pęknięcie zamrażniętych rur

i t. p. lokatorzy będą osobiście odowiedzialni. (7)

5737—1

Giełda.

Giełda Łódzka. z dnia 6 b. m.

		w plac.	żąd.	transz
Dolary St. Zjedn.	czeki	17500	17455	—
	gotówka	17500	17450	—
Franki belgijskie	gotówka	—	—	—
	czeki	1105	1125	—
Franki francuskie	gotówka	—	—	—
	czeki	1210	1215	—
Franki szwajcarskie	gotówka	—	—	—
	czeki	5250	5.65	—
Korony austriackie	—	0 24	0 25	—
Funty angielskie	gotówka	—	—	—
	czeki	79000	795 10	79250
Korony czeskie	—	540	550	—
Marki niemieckie	gotówka	2,25	2,40	—
	czeki	2 10	2,20	—
Miljonówka	—	—	1725	—
Bank Związku Sóppek Zarobkowych	—	—	—	—

Giełda warszawska

Dol. St. Zjed.	17475	Dol. Kanad.	
Marki niem.	217	Funty	
Czeki i wpłaty.			
Belgja	1120	Londyn	7 9300
Berlin	2.12 1/2	Nowy Jork	17400
Gdansk	2.15	Paryż	1210
Praga	545.00	Wiedeń	25,00

Akcje.

Bank hand.	30000	Ostrowiec	52000
„ Dyskont	19000	Radzki	28250
„ Kredyt.	16500	Starachowice	40250
„ Zjed. Z Pol.	800 0	Zyrardów	850000
Cukier	41000	Borkowski	8700
Drzewo	55500	Zegluga	2950
Lilpon	45500	Jablkowscy	8400
Cegielski	43000	Naita	350

2 miliony aparatów w użyciu Ponad 55.000 pożarów ugaszono! Dla fabryk, składów i domów.

MINIMAX

Gaśnica przeciwpożarowa

Wyłączny przedstawiciel:
K. Küster i Synowie
Łódź, Sienkiewicza 25
róg Montuszkki 4078p5

Zagubiony został weksel

w sumie 400,000 — wystawiony przez B. Dorasz akceptowany przez Walerję Adam żyrem R. Stobiecki płatny dn 8.XII.1922 w Banku Bydgoskim w Chełmie.

Weksel niniejszy zostaje unieważniony.
4992s3 H. S E R.

Futra farbują

nowe i używane. Najmodniejsze trwałe kolory po farbowaniu zostają miękkie. Dla hurtowników rabat firma chrześcijańska Lipowa 65 R. Lewandowska 4949

Szmaty

oraz odpadki tekstylne, nadające się do fabrykacji surowej tektury, kupuje w mniejszych i większych partjach wagonowych.

Miesięczne zapotrzebowanie 100 wagonów.

Oferty z podaniem ceny ostatecznej uprasza

Władysław LEWANDOWSKI

Fabryka surowej tektury i papieru
Tczew, — Pomorze. (49C7K)

Oszczędza ten kto zapłaci się na raty lub za gotówkę w firmie

„WYGODA” Piotrkowska 238

konfekcję damską, męską i dziecięcą, manufakturę i obuwie, które posiada w wielkim wyborze
UWAGA: Wszelkie obstarunki wykonujemy we własnej pracowni w przeciągu 4-ch dni (Furji nie posiadamy) (4762K1)

Dr. S. KANTOR

specjalista chorób wenerycznych i skórnych
Ul. Ewangelicka 2. Godz przyjęć od 9—2 i 6—8.
Panie od 5—6 581

Potrzebne

zaraz zdolne prasowaczki do pralni chemicznej Piotrkowska № 116. (5019d2)

Memoroidy usuwa ból, pęcznienie, swędzenie, krwawienia, — zinniejsza guzy (żylaki), Varicel (Czopki z kogutkiem), hemoroidy. Apteka W. Sokolewicz Przejazd 17 wprost poczty 4289w

Meble

Różne nowe i używane -sypialka biała, stołowy, szafy białe, dębowe oraz otomany. Leżanki, biurko, sprzedaje po cenach przystępnych Piotrkowska № 261 m. 4 II piętro front. (4K3800)

KUPUJE

placę 100 proc. drożej za złoto, srebro, brylanty, żęby sztuczne, garderobe, kapy pluszowe oraz szale czarne. Proszę się przekonać. Zachodnia 32 poprzeczna oficyna, I p. m, 13 L. Mitich. (4243K)

S N I E G

na choinki i do dekoracji poleca hurtowo i detalicznie H. T. K U N E R T, Piotrkowska 87. 4834Kb

LEKARZA-DENTYSTY H PRUSS

145 Piotrkowska 145
za plombowanie, oraz wprawianie zębów
opł. za usług tacy 483Sk

„D A K”

Piotrkowska Nr. 149 (w podwórzu na prawo)

— poleca —

HURTOWO I DETALICZNIE

Bawelniane wyroby

Fabryki: Karola Th. Buhle, Łódź.

Tow. Akc. L. Geyera

„ Scheiblera i Grohmana

Półwełniane i Wełniane wyroby

Fabryki Tow. Akc. A. G. Borsta

„ „ „ R. Kindlera

Lniane wyroby

Fabryki Zyrardowskiej Manufaktury.

Hurt: 1 i 2 piętro.

Detal na parterze.

(Od 9—1 i 3—7)

4574K5

Sprzedaż skórow

ako to: chromy, giemyzy i bukaty
Ceny przystępne. 4829b5
L. RACZKOWSKA PRZEJAZD 49. III piętro.

Na mocy statutu, zatwierdzonego przez pp. Ministrów Skarbu oraz Przemysłu i Handlu w dn. 17-ym października 1922 r., ogłoszonego w № 240 „Monitora Polskiego” z dn. 21 października 1922 r.

została zawiązana w Warszawie Spółka Akcyjna p. f.

M. A R C T

ZAKŁADY WYDAWNICZE, SPÓŁKA AKCYJNA W WARSZAWIE

z kapitałem zakładowym

Mk. 500.000.000

podzielonym na 50,000 akcji po 10,000 Mk. wartości nominalnej każda.

KAPITAŁ ZAKŁADOWY POKRYTY JEST W CAŁOŚCI PRZEZ ZAŁOZYCIELI.

Spółka jest zapisana do Rejestru Firm przy Sądzie Okręgowym w Warszawie w Oddziale Bixi. 2274.

SPOŁKA POWSTAŁA W CELU: Przejęcia, prowadzenia i rozszerzenia istniejącej w Warszawie Księgarni i Drukarni p. f. M. Arct, z filją własną w Poznaniu. Spółka Akcyjna obejmuje cały majątek firmy: M. Arct w Warszawie wraz z koncesjami, kontraktami, filją w Poznaniu, ze wszystkimi aktywami i pasywami oraz akcje i udziały teje firmy w spółkach: 1) M. Arct i S-ka w Lublinie, Sp. z Ogr. Odp. Krak-Przedm. 17. 2) M. Arct i S-ka w Łodzi, Sp. z Ogr. Odp. Piotrkowska 105. 3) Księgarnia Naukowa we Lwowie, Sp. z Ogr. Odp. Hotel George'a. 4) Księgarnia Stowarzyszenia Nauczycielstwa Polskiego w Wilnie, Sp. Akc., Królewska 1. 5) Dom Książki Polskiej, Sp. Akc. w Warszawie, Plac Trzech Krzyży 8. 6) Księgarnia Polska Tow. Księgarń Polskich na Śląsku, Sp. Akc. w Katowicach, Poprzeczna 2. 7) Zakład Bibliograficzny „Książka”, Sp. z Ogr. Odp. w Warszawie.

NA ZEBRANIU ORGANIZACYJNEM, W DN. 13 LISTOPADA R. B. POWOŁANO WŁADZE SPÓŁKI W NASTĘPUJĄC. SKŁADZIE:

Rada Nadzorcza: Stanisław Arct (Prezes), Dyr. Dr. Feliks Merunowicz (Wiceprezes), Jan Godecki (Sekretarz), Prof. Dr. Henryk Radziszewski, Dyr. Stanisław Rogaczewski.

Zarząd: Zygmunt Arct (Prezes), Eustazy Waclaw Szelażek (Dyrektor).

Komisja rewizyjna: Stanisław Duszczyński, Karol Piątkowski, Ignacy Sawicki, Inż. Czesław Szczekowski, Adw. Stanisław Wilczyński.

Z A Ł O Z Y C I E Ł A M I S P Ó Ł K I S Ą :

Firma M Arct w osobach: Zygmunta Arcta i Stanisława Arcta oraz Polski Bank Przemysłowy. (5028b1)

Ogrodnik (handlowiec)

Znam wszystkie działy ogrodnictwa handlowego i ozdobnego przyjmę posadę w miejscu i na wyjazd. Oferty w adm. pod Handlowiec“ 5035s2

Okazja!

Pałto damskie kasztankowe z łapek karakulowych kłoszowe do sprzedania. 6-go Sierpnia 18 m. 19 (5033K1)

Do Myśliwych

Kupujemy świeże skóry z dzikich zwierząt całego świata jak: Lisy, Wilki, Kuny, Tchörze, Wieńcówki, Sobole, Kangury i t. p. Kupimy nie tylko te które sami upolujecie, lecz jeżeli kupicie od innych myśliwych i przynieście do nas, możecie zarobić ładne pieniądze.

Przyślij skórę na próbkę a damy Ci cenę.

Kupujemy tylko świeże skóry
S. FIRTKO
426 Penn Ave. Pittsburgh Pa.
United States J. America
5030K8

Zdolny pracownik

z dokładną znajomością korespondencji polskiej i niemieckiej buchalterji poszukuje zaięcia na godz. przedpołudniowe Łask oferty składać do adm. Rozwoju 8ub „M. Z. 10“ 4923w

Ogłoszenie.

Przewodniczący 14-ej Okręgowej Komisji Wyborczej do Senatu komunikuje, że wpłynął protest przeciw wyborom do Senatu w 21 Obwodzie w powiecie Sieradzkim, w którym protestujący Józef LINEK zarzuca, że przewodniczący Obwodowej Komisji potajemnie wrzucał do urny wyborczej koperty z kartkami wyborczymi Nr. 8, że na spisie głosujących odnotowano również tych, którzy wcale nie głosowali, i że w czynnościach wyborczych przyjmowały udział osoby, nie wchodzące w skład Komisji Wyborczej. W ciągu 14-tu dni od daty niniejszego ogłoszenia w myśl art. 103 Ord. Wybor. do Sejmu można wnosić zarzuty na moje ręce przeciwko powyższemu protestowi Józefa Linka.

Przewodniczący

XIV Okręgowej Komisji Wyborczej
prezes Sądu Okręgowego

5025s1

w Ł O D Z I.

Futro

na niedzwiedziach podróżne sprzedam Anny 19—16 wie czorem lub święta [3879K3

Egzeme, Liszaje i t, p, usuwa maść.

„Lain Age“ sprzedają apteki i sklepy apteczne Apteka W. Sokolewicz Przejazd № 19 (wprost poczty) (4905K10

Choroby żołądka, kiszek, nerek obstrukcje, hemoroidy i t p radykalnie leczą SZWAJCARSKIE GORZKIE ZIOŁA D-ra BAUERA — „Kogut“ Apteka W. Sokolewicz Przejazd № 19 wprost poczty (4906)

Płace

150% drożej kupuję brylanty, złoto, srebro zegarki, stare zęby, oraz różną biżuterję Konstantynowska 7 Milich prawa oficyna I-sze piętro 3599k

I | XII 1922

zaginęła saka mieszaniec wilka wabi się „Aza“, Łaskawy znalazca zechce odprowadzić za wynagrodzeniem Piotrkowska 121 Jarocińska. Nieprawy posiadacz będzie pociągnięty do odpowiedzialności. 5014d3

Potrzebna

osoba uczaiwa z dobrego domu od lat 30—40 do prowadzenie domu u samotnego kawalera. Oferty nadsyłać do redakcji pod „S. T.“ 5004s5

Szeping

nowy sprzedam nowszej a meryk konstrukcji 320 mm. długości strugania B. cia Su walscy Golca Nr. 9 Dojazd tramwajem zgierskim do Nr. 144 na lewo. 5010s1

SKŁADY ELEKTROTECHNICZNE

EKOŁĄCZKOWSKI
ŁÓDŹ, PIOTKOWSKA 153.

5006s

NAJWIĘKSZY MAGAZYN W ŁODZI Chrześcijański Jarmark Łódzki

44 Piotrkowska 44

U nas najtaniej, bo na I piętrze,

Polecamy obficie zaopatrzone w modne i sezonowe towary wszystkie nasze działy.

Wełny. Kamgarny na garnitury, pałta i suknie. Podszewki. Białe towary bielizniane. Ręczniki. Barchany. Flanele. Chustki. Papy, Kołdry. Trykotaże. Galanterje. Obutwie. Gotowe ubrania. Pałta damskie, męskie i dziecinne. Własna pracownia krawiecka wykonywa zamówienia.

UWAGA: P.P. Urzędnikom i Urzędniczkom jak również szerszym sferom naszego społeczeństwa sprzedajemy **na raty.** (4544K7

Na nadchodzące święta!

wielki wybór **OBUWIA** męskiego i damskiego

gwarantowanego z najlepszych skór zagranicznych
J. KOWALCZYK Cegielańska 25
— Ceny przystępne —

Na raty!

4999s5o

Wszelką garderobę męską i damską, obuwie, rozmaite towary lokcyjne, bieliznę i t. p.

UWAGA: Wykonuje wszelkie obstalunki podług najnowszych fasonów „**konomia**“ Górnny Rynek 5 | 6.

Na raty!

Dziś
premiera!

Dziś
premiera!

Dla zawiedzionych kobiet i zamaskowanych mężczyzn!
Arcydzieło amerykańskie

„TWARZ I MASKA”

Potężny dramat życiowy w 6 aktach na tle salonowej donjuanerii.

Wybitni artyści amerykańscy — Phoete Hunt, Glorja Hope i Jack Holt nie grają w tym obrazie, lecz przeżywają każdy szczegół jak najsubtelniej i naturalnością borykań zmuszają widza do przeniesienia się w ich środowisko. W oczach artystów nie ma lez sztucznych wywołanych szablonową techniką kinematograficzną — są łyzy szczere, które docierają do „trzew serca”

Kąpiele „Royal”

Pańska 53 5018K3
Po umontowaniu nowego kotła od dziś czynna stale

Okazja

sklep kolonialno spożywczy z ładnym urządzeniem z towarem, przy sklepie pokój wraz z meblami zaraz sprzedam za 1,800,000, powód wyjazd, wiadomość: Nowo-Zarawska Nr. 37 mleczarnia. 5001s2

Drobne ogłoszenia

Kupno i sprzedaż:

AAA Kupuję meble, dywany, futra, garderobę, maszyny do szycia płacę najwyższe ceny. Łażnik Benedykta 28 m 15 parter 10340-24

AA Meble sypialnie, stołowe szafy, łóżka, stoły, krzesła, otomany, kozetki, krzesła, wiedeńskie oraz inne sprzedaje Prządziński Piotrkowska 108 6262-0

Sprzedam bekieszę prawie nową czarną dąbioną, Orla 15 mieszkania 5 od 4 po południu 10342-2

Nieruchomości i sklepy, komu pilno sprzedać, kupić, niech chce się udać do biura „Północny” Piotrkowska 87. 10345-3

Okazja II. Resztki tanio sprzedaje Szwalnia Towarzystwa Ochrony Kobiet, Piotrkowska 104-a 10363-3

Instrumenty dęte po zlikwidowanej orkiestrze są do sprzedania zaraz wiadomość u B. Walczaka w Piaskowicach pod Zgierzem 10330-1

Kupię domek (część) lub plac wiadomość, Kilińskiego-70 sklep spożywczy chrześcijański 10355-2

Sprzedam kołnierzy angorowy biały, Aleje Kościuszki 52 m 9 10352-1

Łóżko z materacem, szafką, łóżną nocną sprzedam Przejazd 24-1 10359-1

Maszynę małą do pisania sprzedam tanio Biało-Prób i Załazień Karsiecki Konstancyńska 5 10375-1

Dom sprzedam z ogrodem w śródmieściu Grabowa 17 gospodarz 10366-2

A Kredens, szaty, łóżka, stoły, krzesła, otomanę, lustro, garderoby, gabinet, sprzedam Sienkiewicza 59 m 21 Kiliński, Oficyna pierwsze piętro. 10363-3

Otomana pluszowa, lustro, tremo i biurko okazjanie sprzedam, Główna 11, Sklep krawiecki. 10366-2

Sprzedam otomanę, łóżka, krzesła, dębowa solidnej roboty Pomorska 52 u stolarka. 10360-5

PIANINO prawie nowe do sprzedania Piotrkowska 182 pracownia gosre-tów. 10367-2

Różne:

AA Obrączki ślubne, pierścionki, kolczyki, gwarancja za złoto, zegary, zegarki, diamenty, wybór przyjmuję wszelkie repara-cje Brzezińska 10 Jan Płacek. 10345-20

Potrzebuję zaraz kilku czeladników i stolarskich Drewnowska 30. 10351-2

Zdolna, energiczna, hatciarka potrzebna na starszą pannę wiadomość sklep Jarocińska Piotrkowska 12. 10353-2

Mawieć Kucharski mieszka Grabowa 32. 10098-1

A kuszerka Pipikowa przyjmuje i panie miejscowe i przyjezdne. Piotrkowska 132-14 10388-14

Ekspedjent lub ekspedjentka potrzebni. Tyko z rutyną Piotrowicz-Piotrkowska 127 10341-1

Potrzebna prasowaczka i pracowniczka, Kilińskiego 49 pralnia 10344-2

Oddam na własność chłopczyka niechrzczonego dwutygodniowego wiadomość ul. Kilińskiego 61 u stróża 10364-3

Potrzebna sklepowa do pralni Kilińskiego 49 10360-3

Stangret z dobrymi świadectwami, trzeźwy i pracowity do fabryki potrzebny. Zgłoszenia Grabowa 9 od 8-10 rano i 3-8 wiecz 10359-3

Zaginęły mały, biały piesek (pu-delek) wabi się Bobik. Odprowadzić za wynagrodzeniem Dobrzyński Zawadzka 1 Nieprawy właściciel będzie sądownie ścigany. 10358-3

Potrzebny chłopiec piętnastoletni do posług. Ratkowski Zielona 1 10359-1

Potrzebny robotnik na maszynarni, Konstantynowska 104 Sielarnia. 10360-3

Ogrodnik z kilkunastoletnią praktyką, poszukuje dzierżawy lub posady, wiadomość, Aleje Kościuszki 41 pralnia. 10362-2

Potrzebna zaraz bufetowa obeznana w tym tachu do piwiarni z poręczeniem lub kaucją Sienkiewicza 29 10386-2

Potrzebny stolarz na meblowe roboty Wiznera 3 10373-1

Zagubione dokumenty

Wajsa Otton zagubił dowód osobisty wyd. w Ostrołęce jak również kartę powołania wyd. P.K.U. 10379-1

Stasinowska Feliksa zagubiła dowód osobisty wydany w Łodzi. 10387-1

Wiśniewska Kazimiera zagubiła paszport niemiecki wydany z Nowego Miasta gub. Warszawskiej 10557-3

Wierzbowska Helena uczennica w szkole h. p. C. Waszczyńskiej w Łodzi zagubiła matrykulę. 10363-1

Pietrzak Joanna zagubiła paszport niemiecki wydany w Łodzi. 10348-2

Jateczak Stefan zagubił paszport rodzinny niemiecki wydany w Łęczycy. 10345-2

Saniawskiemu Czesławowi psrta dziono dowód osobisty i kartę powołania wydaną przez P.K.U. 10354-2

Na gwiazdkę

Są do nabycia kanarki ładnie śpiewające Sienkiewicza 91 m. 14. 4754

Cena ogłoszeń przed tekstem i w tekście 450 mk., za tekstem 300 mk., zwyczajnie 120 mk., wśród drobnych 200 mk., nekrologi 240 mk., komunikaty 300 mk. za wiersz nonparelowy lub jego inne 100 proc. drożej. Stronica przed tekstem dla ogłoszeń podzielona na 8 kolumn, zatem 5 kolumn. Artykuły bez oznaczenia honorarium uważa Redakcja za bezpłatne. Ogłoszenia przyjmują do godz. 6-ej, po 6-ej dolicza się 50 proc. Za nieokreślone wychodzenie ogłoszeń administracja nie odpowiada. Każda nowa podwyżka obowiązuje już przyjęte od dnia zmiany cen bez uprzedzenia. „Rozwój” można zamawiać w Zgierz u p. Łacha, w Pabianicach u p. Zdzisława al. Łankowa Łabętko i w Ostrowie 23 proc. drożej